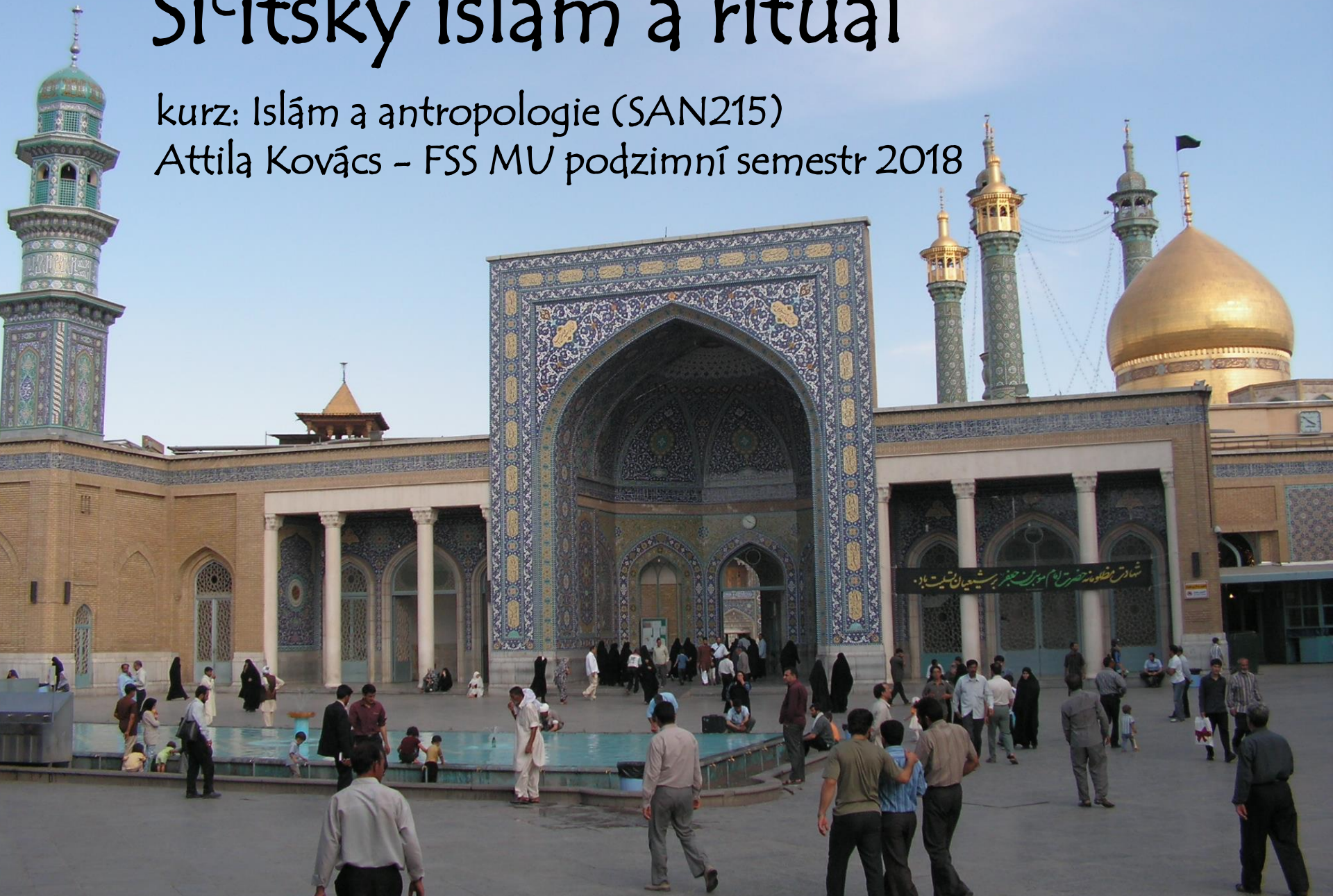

Šīcitský islām a rituāl

kurz: Islām a antropologie (SAN215)

Attila Kovács – FSS MU podzimní semestr 2018

Rituály v ší'itském islámu

- "globální" rituály spojení s kultem samotných imámů (neomylných nāb.-pol. vůdců komunity) v určité svátky všeobecně platné pro celý ší'itský islám:

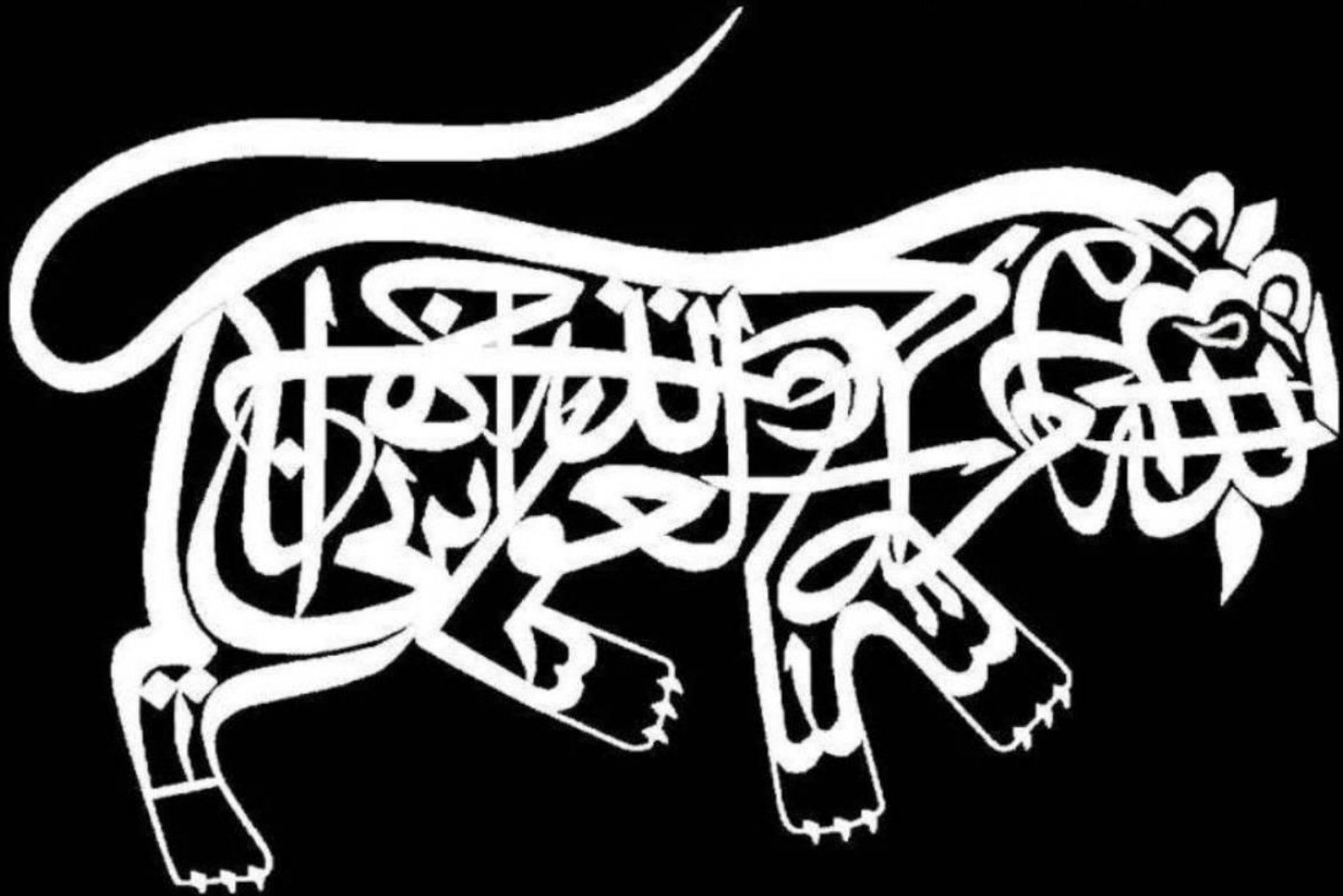
1.) rituály spojení s hroby imámů a významných emāmzāde, zejména poutě (*zijāra* nebo *safar*) především do Nadžafu a Karbalā, ale i jinam např.: Samarrā, Bagdād-Kāzimīja, Qom, Mašhad a pod.

2.) rituály během měsíce muharram

- „lokální“ rituály: hrobky místních „světců“ a emāmzādeh, lokální svátky, apod.
- osobní rituály

- Ší'ité = š'at 'Alí (strana 'Alího), zastáncové dynastického principu Prorokové rodiny („lidé domu“ *aḥl al-bayt*)
- 'Alí ibn Abí Tálib – Muḥammadův synovec a manžel jeho dcery Fátimy a první ší'itský imám
- Muḥammad podle ší'itů vybral 'Alího za svého dědice a odevzdal mu esoterické poznání
- Dnes ší'ité tvoří cca. 10% muslimů a dělí se na několika skupin a směrů

- *‘Alī aṣaḍ Allāh* (Lev boží), figurativní kaligrafie

■ ĆAlīho hrobka – Nađžaf (Irāk)

ولا إله إلا الله محمد وآل محمد
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله

حضرت امام حسين (ع)

حضرت علي (ع)

نام محمد بن محمد طه السلام
نام محمد بن باقر طه السلام
نام محمد بن جعفر طه السلام
نام محمد بن محمد باقر طه السلام
نام محمد بن جعفر طه السلام
نام محمد بن محمد باقر طه السلام
نام محمد بن جعفر طه السلام
نام محمد بن محمد باقر طه السلام
نام محمد بن جعفر طه السلام
نام محمد بن محمد باقر طه السلام
نام محمد بن جعفر طه السلام
نام محمد بن محمد باقر طه السلام

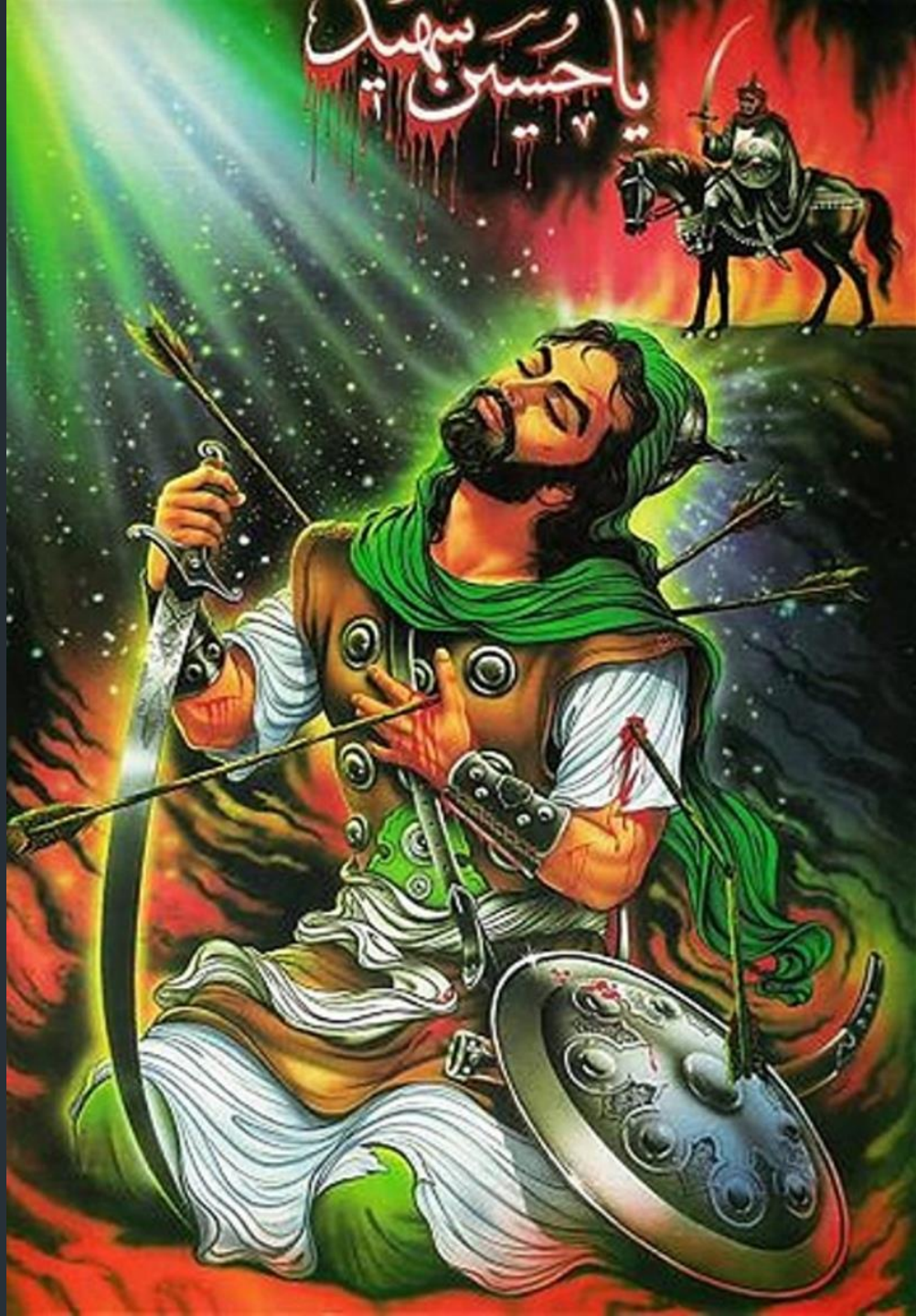
نام علی طه السلام

- 12 imāmů, současné iránské zobrazení

السلام علیکم یا اهل بیت النبوة

- Husajn ibn ʿAlí
- Povstání šíitů v Kúfě, Husajn vyráží do Iráku
- Karbalá'
10. muharram 61 H. /
10. října 680 n.l.
zavraždění Husajna a jeho
druhů
- Husajnova mučednická
smrt je klíčová věc pro
vytváření šíitského étosu
- ʿaššūrā (10. muharram)
- ʿarbaʿīn – 40 dnů
- taʿazíja (dramatické hry)

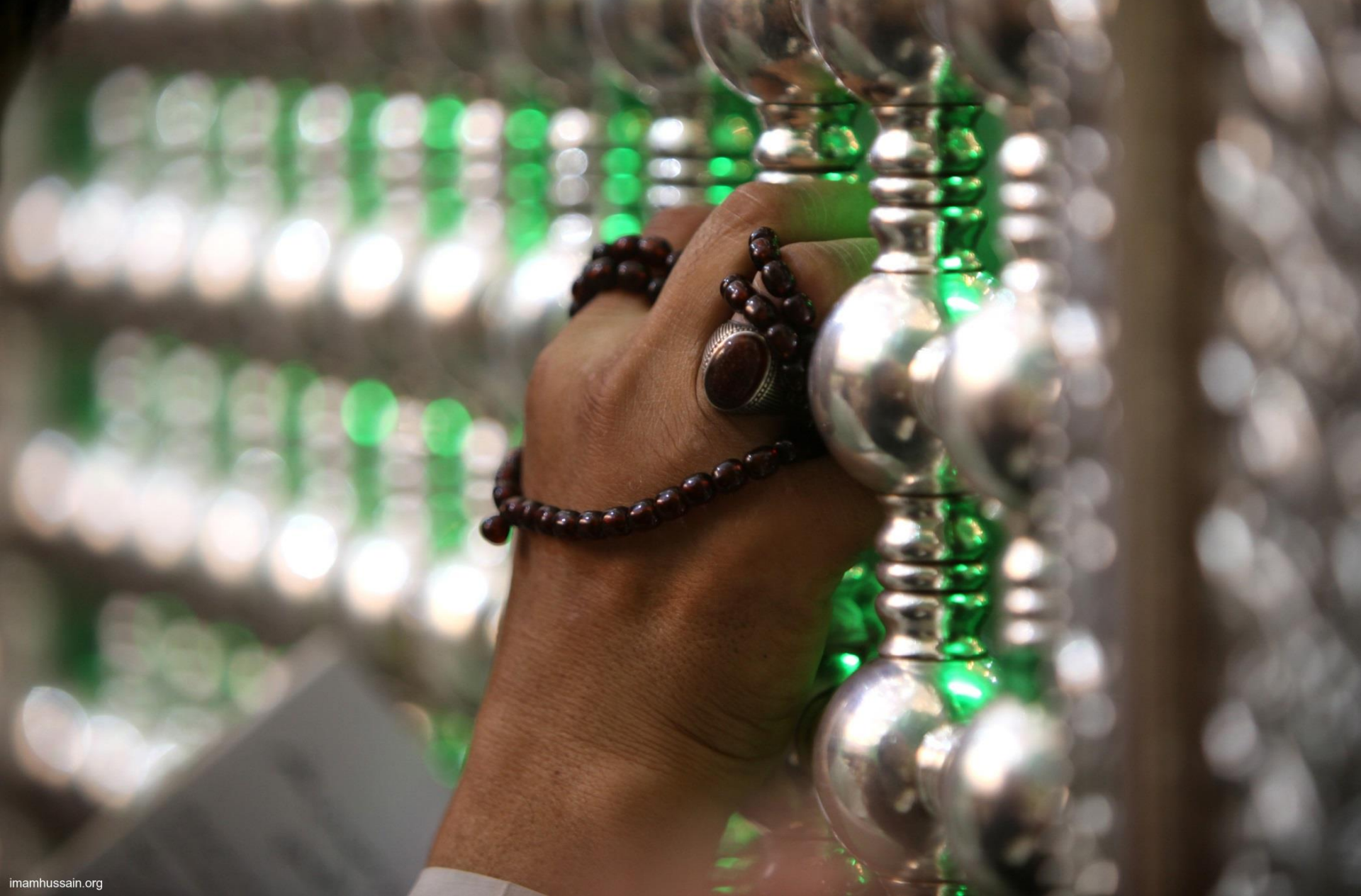

■ Husajnova hrobka – Karbalā' (Irāk), exterie

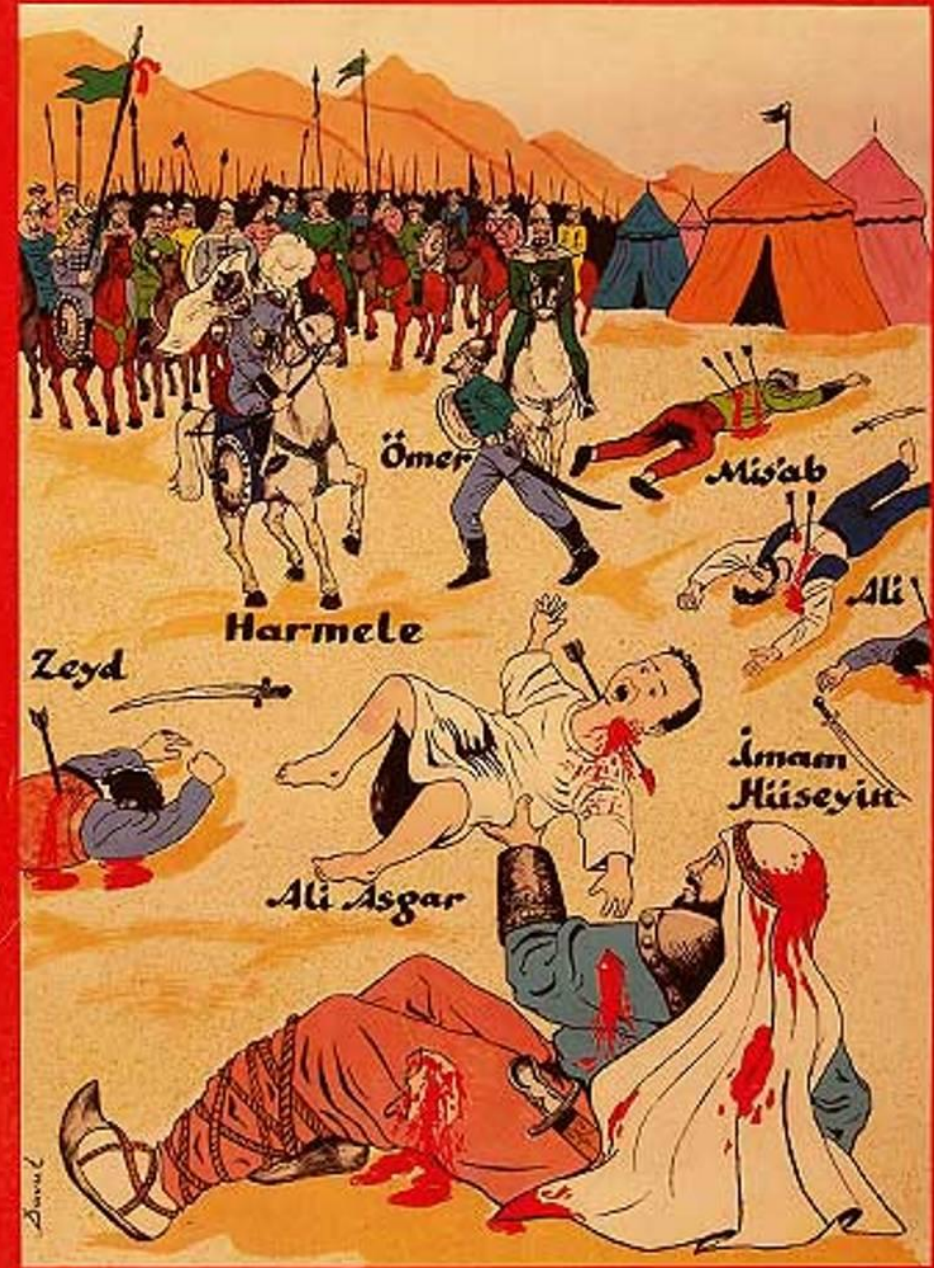
imamhussain.org

- Husajnova hrobka – Karbalā' (Irāk), interiér

imamhussain.org

- *Tasbīh* a prsten: symboly zbožnosti u hrobky imáma Husajna

KARBELA FACIASI

- Irānskā vizuālñí tradice a *‘āšūrā*
- *Paṛdeh* – narativní malba

- *Pardeh-dāri* – vyprávěč při své práci

شاه عالم
ع

مقدم هیات های محترم عزاداری را
به حسینیه حاجی یوسف کرامی مبارک
ان الحسین مصباح الهدی و سفینه النجاه

شاه عالم
ع

بیاضای اشرف و لاد آدم است

ما ابوالفضل
حسن شد
جن ملک

ابو الفضل

حسن شد
ابو الفضل

Muharramské rituály: připomenutí Husajnové smrti v mešitě – Irán

امام شمری

15

Muharramské rituály: připomenutí utrpení imáma Husajna – Irák

Muharramské rituály:
nachl vyzdoben na
smutečným pochodu a
odložený bez výzdoby – Irán

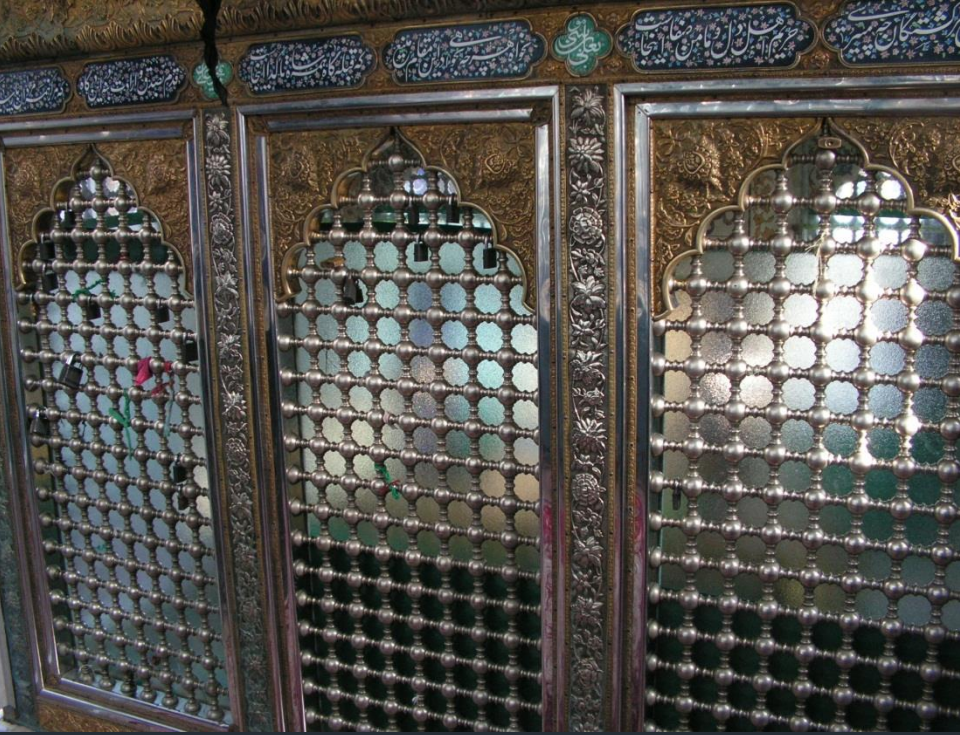

Muharramské rituály: pochod s nachlem – Irán

- Lokální rituály: zvláštní pocta „potomků imámů“ (*emāmzādeh*) i jejich hrobům

Literatura

- AGHAIE, Kamran Scot (ed.), *The Women of Karbala: Ritual Performance and Symbolic Discourses in Modern Shi'i Islam*, Austin, University of Texas Press, 2005.
- DAKAKE, Maria Massi, *The Charismatic Community: Shi'ite Identity in Early Islam*, Albany, State University of New York Press, 2007.
- TAKIM, Liyakat N., *The Heirs of the Prophet: Charisma and Religious Authority in Shi'ite Islam*, Albany, State University of New York Press, 2006.
- THURFJELL, David, *Living Shi'ism: Instances of Ritualisation among Islamist Men in Contemporary Iran*, Leiden – Boston, Brill, 2006.

Dokumentární film

- Tamrín-e āchhar /
Dress Rehearsal:
The Brave Hurr's
Ta'zieh

(49 min., 2005)

Nāser Taghvānī

DRESS REHEARSAL: THE BRAVE HURR'S TA'ZIEH

The Ancient Ritual Drama of Iran

"The only original dramatic art of the Islamic world."

—Director Nasser Taghvai

DVD
VIDEO

FACETS
VIDEO